

ЗАТВЕРДЖУЮ
І. І. Гришина

ПРОГРАМА

Дистанційних курсів «Педагогічні технології в сучасній школі (відповідно до Концепції Нової української школи)»

(для всіх категорій педагогічних працівників)

Розробник:

Коновалова М. В., головний редактор журналу «Зарубіжна література в школі» ВГ «Основа», спікерка Всеукраїнських вебінарів, авторка серії навчально-методичних посібників ВГ «Основа», видавництва «Ранок» (м. Харків), співавторка підручників із зарубіжної літератури для 10–11-х класів — переможців Всеукраїнського конкурсу підручників (2015–2019), вчителька зарубіжної літератури вищої категорії, учитель-методист.

Харків

2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Важливою умовою особистісного й професійного зростання сучасного вчителя, його творчого потенціалу є уміння навчатися впродовж життя, самоосвіта, розвиток професійної компетентності щодо упровадження оновленого змісту та нових навчальних програм відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. У зв'язку з появою нових нормативних документів та врахуванням нових вимог до змісту освіти, зокрема орієнтацію навчально-виховного процесу на формування у школярів компетентностей, необхідних для успішної самореалізації, орієнтування вчителів на освітні потреби учня в освітньому процесі, модернізацією післядипломної педагогічної освіти, що характеризується пошуком нового змісту, спрямованістю на становлення національної системи освіти і розвиток професійної компетентності педагогів на рівні вимог сьогодення, виникла потреба в суттєвому оновленні змісту вищезазначеної програми.

XXI століття — час змін. Позаду залишилося століття індустріалізації, настав час інформатизації, а отже, збільшилася цінність освіти. Але чи відповідає рівень знань, який надає дитині сучасна система освіти, вимогам нового часу?

Порівняно з минулим століттям, умови наразі різко змінилися. В сучасному світі кожні 18 місяців кількість інформації подвоюється, а знання швидко стають застарілими. Для успішної особистісної та професійної реалізації в сучасному суспільстві випускникові школи необхідно навчитися швидко орієнтуватися в потоках різноманітної інформації, гнучко реагувати на суттєві зміни, систематично підвищувати свою кваліфікацію.

Зміни, що відбулися у світі за останнє десятиліття, визначили нове соціальне замовлення суспільства на діяльність системи освіти. Без ґрунтовного перегляду цілей освіти та системи організації роботи школи школярам складно адаптуватися до нових соціальних умов і «інформаційного вибуху». Якщо в

період «застою» пріоритетною метою освіти було «засвоєння знань, які виробило людство» то за нових соціально-економічних умов на першому плані перебуває особистість учня, його здатність до самовизначення та самореалізації, до самостійного прийняття рішень і доведення їх до виконання, до рефлексивного аналізу власної діяльності.

Школа є основною ланкою в системі освіти, де мають виховуватись люди з творчим мисленням і загальнолюдською мораллю. На сьогодні мета педагогічного процесу школи — це розвиток моральної та творчої особистості в процесі засвоєння основних закономірностей у пізнавальній і практичній діяльності, вільної у виборі професійної, суспільної кар'єри.

Один із відомих філософів якось помітив, що освіта — це те, що залишається у свідомості учня, коли вивчене забуто. В голові в учня мають залишитись творчі вміння, необхідні для самостійної пізнавальної та практичної діяльності, і переконання в тому, що будь-яка діяльність повинна відповідати моральним нормам. У сучасному динамічному світі, насиченому, активному необхідно вміти самостійно працювати зі значним потоком інформації, мати навички проектування, прийняття рішень, менеджменту, мати установку на безперервну самоосвіту. Освіта сьогодні — це виховання особистості з вільним, критичним, незалежним, творчим і відповідальним перед собою та світом мисленням, виховання інтелігентної людини, відкритої до діалогу, здатної до духовного саморозвитку.

Стратегія сучасної освіти полягає в тому, щоб дати можливість усім без винятку учням виявити свої таланти і творчий потенціал. Освіта має перетворитися на процес безперервного розвитку особистості. Завдання педагога в сучасній школі — не викладати свій предмет, а розвивати особистість його засобами. Отже, педагоги сучасної школи, перш ніж утворювати особистість, мають навчитися розвивати її за допомогою свого предмета. А для цього необхідно відійти від старих догм і стереотипів, постійно підвищувати свій професійний рівень, займатися самоосвітою: вивчати нові течії в педагогіці, знайомитися з працями сучасних педагогів-новаторів (як вітчизняних, так і

закордонних), учитися впроваджувати нові сучасні педагогічні технології на своїх уроках, тобто — підвищувати свою професійну компетентність.

Професійно-компетентною є робота вчителя-новатора, в якій на високому рівні відбуваються педагогічна діяльність, педагогічне спілкування, реалізація особистості учителя, досягнення визначних результатів у навчанні та вихованні учнів.

Школа в широкому значенні цього слова має стати найважливішим фактором гуманізації суспільно-економічних відносин, формування нових життєвих установок особистості. Сучасному суспільству потрібні освічені, моральні, наполегливі люди, які можуть самостійно приймати відповідальні рішення в ситуації вибору, прогнозувати їхні можливі наслідки, здатні до співробітництва, яких вирізняє мобільність, динамізм, конструктивність, з розвиненим почуттям відповідальності за долю країни. Оновлена освіта повинне зіграти ключову роль у збереженні націй, її генофонду, забезпеченні стійкого, динамічного розвитку суспільства — суспільства з високим рівнем життя, цивільно-правовою, професійною та побутовою культурою.

Сучасний учитель має розуміти, що головне в уроці — бачити та знати його основні закони. Зі знанням основних законів уроку можна опанувати нові прийоми та методи. Вони, як зерна прекрасного, приживаються в цьому ґрунті та дають чудові плоди.

Комплексна програма складена на основі розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14.12.2016 № 988-р, положень Законів України «Про освіту» (2017) (зі змінами), «Про загальну середню освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної» № 5670-III від 25.04.2019 року; Указу Президента України № 156/2018 від 31.05.2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», Державного стандарту базової і повної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1392

від 23 листопада 2011 р., Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання, Постанови Кабінету Міністрів України № 800 від 21 серпня 2019 р. «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами), Дорожньої карти освітніх реформ (2015—2025), та з урахуванням кваліфікаційної характеристики підвищення кваліфікації вчителя згідно з Національною рамкою кваліфікацій (2011).

Метою курсів є оновлення, доповнення, розширення, розвиток їхніх теоретичних і практичних знань, умінь і компетентностей в умовах зростання вимог до рівня професійної кваліфікації педагогів, оволодіння ними сучасними методами розв'язання професійно-педагогічних завдань, що постають перед Новою українською школою для підвищення якості освіти на основі дистанційних технологій, отримання дієвих інструментів побудови сучасного уроку, розвиток творчого потенціалу, організаційної культури, сфокусованої на розвитку кожного учня.

Навчальна аудиторія: для вчителів-предметників початкової, середньої та старшої школи.

Виходячи з мети, визначено **напрями** дистанційних курсів:

- **удосконалення** методологічної, дидактичної, психолого-педагогічної, інформаційної, комунікативної, дослідницької компетентностей учителів відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики;

- **задоволення потреб** фахівців у набутті теоретичних знань про новітні досягнення в галузі методики викладання, основ дидактики, державних стандартів загальної середньої освіти, основ формувального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів, перспективних моделей продуктивного педагогічного досвіду, а також у професійному самовдосконаленні й самореалізації;

- **підвищення рівня професійних знань і умінь** учителів щодо здійснення самоаналізу і самооцінки власного досвіду, удосконалення їхньої фахової майстерності, підготовки до якісного виконання професійних завдань із метою

забезпечення реалізації вимог Державного стандарту базової і повної середньої освіти;

- *удосконалення здатності* вчителів до педагогічного мислення, володіння аналітичними, прогностичними, проєктивними та рефлексивними навичками, умінням самостійно визначати способи оптимального розв'язання педагогічних завдань і передбачення результатів педагогічних дій.

Перелік компетентностей, які будуть удосконалюватися/набуватися:

Нормативно-правова компетентність: здатність використовувати та переносити в нові ситуації знання нормативно-правової бази, що регламентує педагогічну діяльність та здійснення освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти.

Методологічна компетентність: здатність будувати власну педагогічну діяльність на науковій основі, інтегруючи відомості із загальної та вікової психології, педагогіки, основ дидактики відповідно до сучасних підходів, концепцій, тенденцій розвитку освіти. Володіння методами пізнання, уміння бачити та розв'язувати професійні задачі, орієнтуватися в змісті власної роботи, обґрунтовувати та передавати свій педагогічний досвід.

Інформаційна та медіа компетентність: здатність до взаємодії з інформаційним середовищем, що передбачає активне знання способів обробки різноманітної інформації та володіння сучасними інформаційними технологіями для якісного виконання професійних задач та створення в закладі загальної середньої освіти єдиного інформаційного простору (інтерактивність, комунікативність, мультимедійність, індивідуалізація тощо); здатність до групової діяльності та співробітництва з використанням сучасних комунікаційних технологій для досягнення професійно значущих цілей; готовність до саморозвитку у сфері інформаційних технологій, необхідного для постійного підвищення кваліфікації та реалізації себе в професійній діяльності.

Комунікативна компетентність: здатність володіти технологіями усного і письмового спілкування, спілкування через мережу Internet, вступати в

продуктивну комунікацію з учасниками навчально-виховного процесу (учнями, батьками, колегами), переконувати та доводити, бути зрозумілим.

Психолого-педагогічна компетентність: єдність теоретичної та практичної готовності до здійснення педагогічної діяльності; інтеграція педагогічних, психологічних та соціальних якостей, що забезпечують високий стандарт педагогічної діяльності, професійний зріст, професійну та соціальну мобільність; прагнення до творчого осмислення результатів педагогічної діяльності, здатність до розвитку творчого потенціалу.

Дидактична компетентність: теоретична та практична готовність до дидактико-професійної діяльності, спрямованої на вирішення різноманітних дидактичних завдань, самореалізації в творчому навчальному процесі.

Дослідницька та аналітична компетентності: здатність до організації та проведення теоретичних та практичних досліджень, пошукової роботи, наукового аналізу й узагальнення власного педагогічного досвіду

Запропонована освітня програма дистанційних курсів педагогів спрямована на реалізацію свободи вибору змісту, форм підвищення кваліфікації, спонукає до креативної діяльності, розвитку, самоактуалізації та самореалізації кожного вчителя.

Програма розрахована на 36 годин. Організаційні форми проведення занять відображено в робочому навчально-тематичному плані.

Програма курсу

Курс складається з 36 годин, 4 модулі

Найменування модулей (тем)	Всього годин	Теоретичний матеріал	Самостійні, практичні роботи	Контроль	
				Кількість годин	Вид контролю
Модуль 1. Вступ. Історія розвитку педагогічних технологій: від стандарту до	8	6	1	1	Тест

інновацій					
Модуль 2. Інтерактивні педагогічні технології: навчання, методи, прийоми	10	5	4	1	Тест
Модуль 3. Особистісно зорієнтоване навчання	7	3	3	1	Тест
Модуль 4. Ігрові технології в сучасній школі	7	3	3	1	Тест
Підсумковий контроль	2			2	Тест
Загальна кількість годин	36				